

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет

МАГІСТЕРСЬКІ СТУДІЇ

Випуск XVII (2)

Альманах

Херсон – 2017

УДК 378.4
ББК 74.580.4

Магістерські студії. Альманах. Вип. 17 (2). – Херсон. ХДУ, 2017 – 243 с.

Рекомендовано до друку вченою радою ХДУ (протокол № 11 від 27.03.2017 р.)

Редакційна колегія: *Тюхтенко Н.А.*, канд. екон. наук, професор кафедри, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи (голов. ред.); *Юркова Т.Ф.*, канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту (відп. секр.); *Левченко М.Г.*, канд. пед. наук, професор кафедри, заслужений працівник культури України, декан факультету культури і мистецтв; *Пилипенко І.О.*, д-р геогр. наук, доцент, декан факультету біології, географії і екології; *Мохненко А.С.*, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства; *Песчаненко В.С.*, д-р фіз-мат наук, професор кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики; *Голяка С.К.*, канд. біол. наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту; *Кузовова Н.М.*, канд. іст. наук, доцент кафедри історії України та методики викладання; *Лось О.М.*, канд. псих. наук, доцент кафедри математично-природничих дисциплін та логопедії; *Полещук С.В.*, канд. біол. наук, доцент кафедри корекційної освіти; *Храпко Т.А.*, канд. пед. наук, доцент кафедри технологічної освіти та побутового обслуговування; *Суворова Т.М.*, канд. філ. наук, викладач кафедри англійської мови та методики її викладання; *Гавловська А.О.*, старший викладач кафедри галузевого права; *Омельчук Ю.О.*, викладач кафедри мовознавства.

Автори опублікованих праць несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, посилань, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

УДК 378.4
ББК 74.580.4

© ХДУ, 2017
© Редакційно-видавничий
відділ ХДУ, 2017

Адреса: Херсонський державний університет,
вул. 40 років Жовтня, 27, (Університетська, 27), м. Херсон, Україна, 73000

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗА К. Й. ГОЛОБОРОДЬКО

У статті розглядаються педагогічні погляди та ідеї Костянтина Голобородька щодо екологічного виховання студентів у зв'язку зі значущою екологічною проблемою сучасності.

Ключові слова: екологічне виховання, екологічна культура, екологічна свідомість, освітньо-виховна діяльність, духовне зростання.

The article considered the pedagogical views and ideas of Konstantine Goloborodko concerning the environmental education of students in connection with the significant ecological problem of nowadays.

Key words: environmental education, ecological culture, environmental conscience, educational activity, spiritual growth.

У сучасний період демократичних реформувань і державного оновлення особливого значення набуває національне відродження України, яке потребує оптимізації та удосконалення екологічного виховання молоді. Екологічна проблема є значущою проблемою сучасного людства. Відтак, актуалізується екологічна освіта, основною метою якої є формування екологічної культури особистості [4, с. 282]. Успішне розв'язання цього завдання можливе через ґрунтовне дослідження вітчизняних педагогічних традицій і творче використання їхнього великого пізнавально-виховного потенціалу.

Метою роботи було виявити основні закономірності й тенденції розвитку педагогічних поглядів та ідей К. Й. Голобородька щодо екологічного виховання молоді.

Згідно мети були поставлені **завдання**:

1. Проаналізувати літературні джерела з досліджуваної проблеми із метою визначення сутності основних понять.
2. Ознайомитися з різноманітністю форм і методів в екологічній освітньо-виховній діяльності вищих навчальних закладів [1, с. 18].
3. Розглянути особливості формування та значення екологічної свідомості особистості.
4. Ознайомитися з практичним впровадження методів і засобів екологічного виховання студентів.

Об'єкт дослідження – процес екологічного виховання студентів як важливий фактор формування особистості.

При виконанні роботи використовувалися **методи дослідження**: аналіз психолого-педагогічної та соціально-педагогічної екологічної літератури, наявного педагогічного досвіду викладачів вищих навчальних закладів щодо вирішення проблем екологічного виховання [2, с. 7], аналіз і вивчення літературних творів, праць, газетних та журнальних статей педагогічної проблематики К. Й. Голобородька [3, с. 10]; бесіди з членами сім'ї; вивчення матеріалів музею Херсонського державного університету, музею Херсонської академії післядипломної освіти; аналіз архівних матеріалів; метод наукової реконструкції окремих положень педагогічної спадщини К. Й. Голобородька.

У результаті роботи дійшли до таких **висновків**:

1. Екологічне виховання – систематична педагогічна діяльність, спрямована на розвиток в особистості екологічної культури.
2. Мета виховання широкого екологічного кругозору, формування відповідального відношення до природи реалізуються за умови взаємозв'язку навчання з різними формами, методами й заходами екологічного виховання.

3. Екологічна культура, як і екологічна свідомість, формується лише шляхом тривалого й поступового пізнання довкілля, ґрунтуючись на ідеологічних і моральних цінностях, що потребують індивідуального осмислення.
4. Підготовка громадян з високим рівнем екологічних знань, екологічної свідомості та культури сприятимуть вирішенню надзвичайно гострих екологічних і соціально-економічних проблем сучасної України. Екологічне виховання за К. Й. Голобородько – це отримання позитивних почуттів від навколишнього світу, які в подальшому матимуть велике значення для духовного зростання людини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Білецька Г. А. Педагогічні умови інтеграції фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін у підготовці екологів / Г. А. Білецька. – 2004. – 20 с.
2. Василенко Г. Екологічна освіта та виховання / Г. Василенко // Початкова школа. – 2007. – № 6. – С. 6-8.
3. Голобородько Є. П. Вчителю наш дорогий: до 100-річчя з дня народження (народився 23 листопада 1899 року): (вчитель К. Й. Голобородько) / Є. Голобородько // Вірність. – 1999. – № 16. – С. 10-11.
4. Фіцула М.М. Педагогіка: посібник / М. М. Фіцула. – К., 2000. – С. 281-284.

Рекомендує до друку науковий доцент **О. Б. Спринь**

УДК 911.3:556.155:631.455(477.72)

Шевченко О.О.

МОРФОГЕНЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА (НА ПРИКЛАДІ ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКОГО РАЙОНУ)

У статті розглядається морфогенетичний аналіз берегової зони Каховського водосховища та негативні наслідки його впливу на навколишнє середовище.

Ключові слова: Каховське водосховище, берегова зона, зсуви, абразія, переробка берегів, морфогенетичний аналіз.

The article deals with the analysis of morphogenetic coastal Kakhovka reservoir and the negative consequences of its impact on the environment.

Key words: Kakhovka reservoir coastal zone, landslides, erosion, recycling banks, morphogenetic analysis.

Каховське водосховище – це одне з найбільш великих на Дніпрі, що замикає каскад і поки найбільш південне водосховище. Розташоване воно в степовій зоні країни на ділянці Дніпра від Запоріжжя до Нової Каховки, в Херсонській, Дніпропетровській і Запорізькій областях України.

Динаміка розвитку процесів переробки берегів Каховського водосховища в різні періоди його експлуатації різна. Виділяють три стадії розвитку: активну, стабілізації і динамічної рівноваги. Особливо інтенсивно береги розмиваються в перші 2-3 роки після наповнення чаші водосховища. Період активної абразії берегів змінюється періодом стабілізації, який в залежності від інженерно-геологічних умов, розміру водосховища та інших факторів займає від 10 до 50 років. Припинення активних процесів переробки берега свідчить про вироблення динамічної рівноваги. Відступ бровки берега практично припиняється, однак деякі геологічні процеси продовжують розвиватися, хоча і в незначній мірі [3].

Геоморфологічна будова території, на якій розташоване Каховське водосховище, склалася під впливом ендегенних і екзогенних чинників, які діяли в кайнозої. У загальному